

Kosov Tine.

Spisal *M. Pintarjev.*

Pleši, pleši, črni kos!
Kak' bom plesal, ker sem bos?
Mati, oče sta me učila,
pamet sta mi v glavo vbila,
a glava moja je rešeto,
rešeto staro in razbito,
vso pamet je izgubila.
Stari Kos zdaj pleše,
pleše in norce kreše.
Ah, Tinček se bo spreobrnil,
kadar se bo v jamo zvrnil!

„Kaj nam boš tu zmeraj godel in pel, Tine? To smo že slišali več kot stokrat! Zakaj pa nisi pameten kakor so drugi ljudje? Po štirinajst, pa tudi po več dni si pameten, šivaš pridno in varčno živiš, potem pa neprenehoma piješ, poješ, godeš, burke uganjaš in nič ne delaš. Komu je to podobno? Sedaj tožiš samega sebe, da si tepec neumni, mar molči pa pojdi spat!“

„Haha! Vi lahko govorite tako, ker niste oblekli železne srajce kakor jaz. Ali ne veste, kaj pravi pregovor, da je navada železna srajca? Že večkrat kakor imam las na glavi sem sklenil, da ne bom več pil žganja, pa vselej sem zlezel nazaj v staro navado. Zdaj pa že vem, da z mano ne bo prej bolje kakor takrat, kadar me boste nesli zakopat. Star sem že, pa neumen bolj kot koza, kadar ga pijem, to dobro vem, zato godem in pojem ter samega sebe tolažim in obžalujem.“

„Kako si se pa naučil piti to škodljivo in strupeno pijačo? Zakaj pa ne piješ rajši vina?“

„Prav ravnate, prijatelji moji, da me malo pokregate, saj drugega tudi nisem vreden! No, ker že hočete vedeti, kdaj sem se naučil piti žganje, vam pa povem. Pravijo, da je trto, ki rodi vino, ustvaril sam Bog, a žganje da je naučil ljudi kuhati sam hudobec. Že more biti tako, ker tisti, ki pijejo vino za potrebo, so veseli, zdravi in močni. Seveda, če bi ga kdo le preveč pil, da mu tudi to ne naredi dobro, kakor nobena reč ne, če se je zaužije preveč. Žganja pa zadostuje nekaj požirkov, da postane človek neumen. Če

se ga le malo preveč zaužije, začne človek noret, neumnosti govoriti in uganjati, da ga je res vesela hudoba, ki je naučila kuhati in piti to pijačo. Žganje vzame človeku um, pamet, zdravje in srečo; gorje meni, da sem se naučil piti to pijačo! — Žganje sem se naučil piti pri vojakih.“

„Pojdi no, pojdi! Kaj, ti si bil kdaj vojak? Saj si tak kot muha, droben, suh in krevljast, da komaj stojiš na nogah.“

„Kaaaaj? Jaz muha, krevlja, nič vreden?! Sedem let, osem mesecev in štirinajst dnij sem služil cesarja, pa bo kdo govoril, da sem muha!“

„Kje pa je imel oči tisti, ki je tebe potrdil k vojakom? Saj te ni drugega ko kost in koža, pa da bi ti bil kdaj vojak?“

„Ti si pa tudi neumen bolj kot jaz, čeprav ne piješ žganja! Ali misliš, da sem bil v mladosti tudi tako suh kakor sem sedaj? Sedaj stradam večkrat, da vidim črno pred očmi, jesti ne morem skoraj nič več, ker imam pokvarjen želodec od žganja, pa tudi žvečiti ne morem, ker nimam več zob, največkrat pa nimam kaj jesti, četudi bi rad jedel, ker sem vse zapravil in zapil. Ali misliš, da se kdo zmeni za Kosovega Tineta, kadar nima kaj šivati in jesti? Denarja nič, dela nič, jesti nič, zdravje slabo, starost visoka, pa bodi rejen, če moreš! O, kesam se prav velikokrat, ko vse zapijem in zabijem, pa kaj mi pomaga vse to? Prvič, ko zaslužim nekaj grošev, jih iznova zapijem in sem stari nepopoljšljiv grešnik kakor sem bil poprej — navada je železna srajca.“

„Nič se ne huduj in ne toži, Tine, zdaj ti pa že verjamem, kakor si pravil, da se ti res slabo godi. Ti siromak ti! Da ne boš hud name, ti ga kupim merico, samo na otroke ne smeš biti tako hud, če ti malo ponagajajo. Sedaj še nisi tako muhast, sedaj je še mogoče govoriti s teboj kako pametno besedo; če ga popiješ le še eno merico, potem si pa že izgubljen. Godel boš po vasi in pel, otroci pa bodo letali kot muhe za teboj. Preden dobiš merico, nam povej, kdaj si bil potrjen k vojakom in kako se ti je godilo tam?“

„Če mi misliš kupiti res merico žganja, povem vse, drugače pa ne.“

„Kupil ti ga bom, kupil, le povej, dokler more iz tebe še pametna beseda! Kadar končaš, dobiš merico.“

„Že dobro! Povedal bom vse, da boste slišali vsi, da ne postanete takšni zanikerneži, pijani in nemarni kakor sem jaz.“

Moj rajni oče — Bog mu daj dobro! — me je dal izučiti krojaštva pri nekem Frlincu v Smrečju. Frlinc je bil dober krojač, pa tudi gosli je znal igrati. Kadar sva končala zvečer šivanje, me je učil gosli. Kmalu sem se naučil toliko, da sem ga spremljal na koledovanja. Prinesla sva domov krač, klobas, slanine in žita, da je bilo veselje. Takrat so bili drugi časi, dandanes ni s koledovanjem nič več. Dobro se mi je godilo pri Frlincu. Pri njem sem šival do vojaških let. Na vojaškem naboru so me vprašali, če znam kako rokodelstvo. Povedal sem jim, da sem krojač in godec. To so menda vse zapisali in me potrdili k vojakom. Za mornarja na morje so me odločili. Niti svojih staršev ni bilo časa iti pozdravit domov, naravnost so me odpeljali v Ljubljano. Takrat je bilo vse drugače kakor je sedaj. Iz

Ljubljane nas je več skupaj odšlo peš v Trst, ker takrat ni bilo še železnice. Iz Trsta smo se peljali po morju v Benetke. Do takrat nisem videl še nikoli morja; čudil sem se tej veliki, slani in globoki vodi. V Benetkah, ki so bile takrat pod avstrijsko vlado, nas je bilo zbranih iz vseh krajev prav veliko novincev. Benetke so lepo mesto, po mestu je povsod voda, kjer bi imele biti ceste. Tam se sliši govoriti samo laški jezik, pri vojakih pa samo nemški. Jaz nisem razumel ne tega ne onega. Prišel je čas, da smo bili novinci razdeljeni na razne bojne ladje. Časniki, sami trdi Nemci in Lahji, so nas odbirali, in sicer krojače, črevljarje, godce in mizarje so klicali iz vrste ter nas ločili od drugih.

Sam ne vem, zakaj in kako, da so mene siromaka dali med godce ali muzikante. Ko pride čas, da bi vsak pokazal, kaj in kako zna kdo gosti, me vpraša častnik v nemškem jeziku nekaj, česar pa jaz seveda nisem razumel. Rekel sem mu v materinem jeziku: „Veste, gospod, jaz znam gosti na škant.“*) Čudno se mi je zdelo, ko mi dá v roko klarinet ter mi migne, da naj godem. Bal sem se ugovarjati, ker se mora pri vojakih hitro vse narediti in slušati, kar zaukažejo. Začnem pihati v klarinet, a ker ga nisem bil vajen, ni dal glasu od sebe. Obrnem ga na široki konec, misleč, da so notri smeti, ker ne da glasu od sebe, in piham nekaj časa na tem koncu vanj. Oni je začel vpiti nad mano: „Du Esel, du Esel!“ Jaz sem se bal, a razumel ga nisem. Vedel sem že, da pomeni „essen“ jesti, mislil sem, da mi ukazuje jesti, zato ga slušam, odprem usta in začnem grizti klarinet na širokem koncu. Vsi bi kmalu popokali od smeha, mene je bilo pa sram. Kmalu sem odpravil izkušnjo: pahnili so me skozi vrata.

Vsi drugi rokodelci so bili razdeljeni po bojnih ladjah, le jaz sem kot krojač in godec prišel med navadne pomorščake, skoraj med same Dalmatince. Te ljudi sem kmalu razumel, ker govore hrvaški jezik, podoben našemu. Šival nisem nič, še manj pa godel, delati sem moral kakor vsi drugi. Plezati po vrveh, to je bilo zame najhuje: pasti sem se bal v morje, ker nisem namreč znal plavati, pa še danes ne znam. Tega me niso mogli naučiti, ker sem se preveč bal morja. Slana morska voda, uh, kako je zoperna! Veliko sem je popil, ko so me učili plavati.

Trpel sem, trpel; hudo je bilo zame dolgo časa. Vsak začetek je težak, sem si mislil, potrpel in slušal sem vse.

Sreča moja je bila, če pa dobro pomislim, je bila več nesreča kakor sreča, da me je neki gospod častnik izbral za svojega služabnika. Gustav Zaccaria se je pisal moj gospod. Dober je bil, blaga duša, še predober je bil zame. Samo to je bilo med nama navskriž nekaj časa, da je on govoril nemški in laški, jaz pa ga nisem razumel prav nič. „Sila kola lomí,“ pravi pregovor, tuptam sem vjel kako besedo, kmalu sva se razumela za silo. On je grozno rad pil črno kavo, pa tudi tobak je rad njuhal. Snažil in postregel sem mu kakor sem vedel in znal, saj nisem imel drugega dela. Sam ne vem, ali me je nalašč ali po pomoti klical za „Nosa“ mesto za „Kosa“.

*) Škant = naroden izraz za gosli.

Jezilo me je to, vendar reči se mu nisem upal ničesar. Nekega dne bi mi res kmalu razbil nos, tako je bil hud. Imel je namreč semleto kavo v sobici na ladji na polici v lepi škatli. V enaki škatli na tej polici je imel tudi tobak. Zaukazal mi je, rekoč: „Nos, porta caffe nero!“*) V hitrici sem nehote zamenjal škatlo s tobakom s škatlo za kavo. Nasul sem navadno merico tobaka mesto kave v vodo, skuhal in nesel na mizo. Pogovarjal se je z drugimi častniki, ko mu prinesem kavo na mizo. Nič slabega sluteč odidem po svojih opravkih. Kmalu zaslišim vpitje in grozen smeh. Slišim klicati svojega gospoda: „Nos! Nos!“ Letim gledat, česa želi, ta pa je režal in vpil nad mano, kar pa ga seveda nisem razumel: „Tabbacco, tabbacco, caffe nero!“ Hitro letim po škatlo tobaka in mu jo denem na mizo. Takrat so padale zaušnice okolo mojih ušes, da bi kmalu oglušil in da mi je dolgo časa še potem šumelo po glavi. Nisem vedel, kaj to pomeni: stal sem pred njim kakor bi bil pribit. Ta mi pa pomoli pod nos skledico črne kave ter mi jo vliva v usta. Naredim nekaj požirkov, pa kmalu bi mi prišlo slabo, tako je bilo zoperno. Sedaj šele sem izpoznal svojo zmoto, pa pomagati si nisem mogel, bil sem tih, ker povedati in opravičiti se nisem znal.

Moj gospod je bil sicer jako dober, kadar ni bil jezen, in to je bilo, hvala Bogu, malokdaj. Takrat pa me je naklestil, da sem pomnil. Tepen sem bil potem še večkrat, pa za druge neumnosti, tobakove vode mu nisem dal piti nikoli več. Kadar me je naklestil, mi je dal kmalu potem, da me potolaži, merico dobrega ruma ali žganja. Ko je videl, da imam rad to pijačo, mi je je dal večkrat. Sam ni tega skoraj nikoli pil. Ko sem se znal z njim pogovarjati, mi je dajal po trikrat na dan tega strupa. Privadil sem se sčasoma te pijače tako, da sem jo kupoval in pil tudi sam brez vednosti svojega gospoda. Paziti pa sem moral, da se nisem opil, ker takega me ni maral nikoli videti. Ah, da bi mi moj gospod nikoli ne dal te pijače, bi bilo bolje zame! Bil bi lahko srečen in zadovoljen kakor so drugi ljudje, tako sem pa nesrečen in nesrečen ostanem do smrti.

S svojim gospodom sem prepotoval mnogo sveta. Naša bojna ladja, ki ji je bil on zapovednik ali kapitan, se je imenovala „Friedrich“. Potovali smo vse leto po svetu. Videl sem Atene na Grškem, Carigrad na Turškem, Odeso na Ruskem, Smirno v Mali Aziji, Aleksandrijo v Afriki, Genova v Italiji, Marselijo na Francoskem, največje mesto na svetu London na Angleškem, Petrograd na Ruskem, od tukaj smo se vrnili proti domu v Pulj in naposled nazaj v Benetke. Na potovanju se mi je godilo prav dobro. Svojemu gospodu sem povedal, da znam gosti na gosli in da bi rad godel, ako bi jih imel. Kupil mi je gosli, lok in note. Mislil je, da znam igrati po notah, pa po teh pikah ne znam gosti, ker se tega nisem nikoli učil. Kadar sem imel čas, sem godel po posluhu, kar me je naučil moj master Frinc. Kadar so mornarji vlekli iz morja veliko železno sidro, ki smo mu rekli tudi maček, takrat sem jim godel pesem o kraljeviču Marku, ki so jo radi peli naši Dalmatinci. Ko sem odslužil svoja vojaška leta, sem jokal, ko sem jemal slovo od svojega gospoda, pa tudi on je imel solze v očeh.

*) Prinesi črne kave!

Proti koncu mi ni dajal več žganja, ko je videl, da ga pijem preveč rad. Bal se je, da ne bi postal pijanec, ali bilo je že prepozno. Za slovo mi je stisnil v roke nekaj drobiža, in odšel sem proti domu.

Kosov Tine na praznik.

Ko sem prišel domov, sem se poprijel krojaštva, pa nisem mogel služiti toliko, da bi zadostovalo za žganje. Pil sem ga vedno več, dokler

nisem postal popolen pijanec. Kadar ga dolgo časa ne pijem, mi postane tako dolg čas, da nimam veselja delati in jesti. Ti nesrečna pijača ti! Gorje mu, kdor se je nauči piti! Strast do te pijače je tako huda, da si človek ne more pomagati — pije naprej — do smrti.

Sedaj sem povedal vse, mislim, da boš beseda mož ter mi ga kupiš merico, da potolažim svojo strastno navado.“

„Tukaj ga imaš, pij ga počasi, da nam poveš še kakšno pametno! Videl si in poizkusil veliko na svetu, mi smo še mladi in te radi poslušamo. Res te je škoda, Tine, da si zaradi te pijače tako nesrečen, izgubljen in neumen. Dobro je zate, da nimaš veliko denarja. Ako bi imel dosti drobiža, bi ga tako pil, da bi že davno moral umreti. Ker si pa siromak, ga piješ res tupatam kako merico, vendar ne tako pogostoma, da bi te bilo konec. Nekaj mi vendar ugaja pri tebi, čeprav si večkrat natrkan. Ne kolneš namreč in ne govoriš nesramno, kakor to delajo navadno drugi pijanci.“

„Veste, prijatelji moji, to sem pa pozabil poprej povedati, da me je odvadil kleti moj gospod pri vojakih. Ni mogel slišati kletvine. Dalmatinci, ki so vajeni hudo kleti, so se ga bali, ker jih je radi kletvine večkrat kaznoval jako strogo. Pogledal je človeka takrat tako grdo, da nas je bilo kar strah pred njim. Večkrat sem ga slišal vpiti: „Kdor kolne, je velik sirovež! Ali se ne bojite žaliti Boga, ko vidite smrt vsak dan pred seboj?“ Naš pregovor pravi: „Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda!“ Ta pregovor je popolnoma resničen. Velikokrat smo ob nevihti molili in Boga klicali od samega strahu pred smrtjo na pomoč.

* * *

„Lovre, ali se greva popoldne drsat na led? Na potoku je ledu dosti, gladek je in drži prav dobro.“

„Prav rad bi šel, pa v šoli so nam prepovedali hoditi se drsat brez dovoljenja staršev. Vem, da mi oče tega ne dovolijo, ker so že zadnjič rekli, če se že hočem drsati, naj se grem drsat bos, z obuvalom, ki mi ga so kupili, ne smem na led, ker se to preveč raztrga in zmoči. Kako se bom drsal bos, ker tako hudo zebe na ledu? Če se grem drsat, in če zvedo to moj oče, bom kaznovan doma in v šoli.“

„Jaz se pa pojdem. Popoldne nas bo več skupaj na ledu, boš videl, kako bo to lepo! Tudi moja sestra Barbika mi je rekla, da pojde. Le pridi tudi ti, da nas bo več!“

„Ti in sestra lahko gresta, ker vama starši nič ne rečejo, jaz pa ne grem, ker se bojim.“

Popoldne je bilo vse živo otrok na ledu. Vreme je bilo lepo, led gladek in debel, otroci zdravi in poskočni. Kdo bi ostal doma in se ne drsal?

„Tako se razvrstimo, da se bomo drsali vedno navzdol, ob potoku po kopnem naj hodi pa vsak navzgor!“ Tako je ukazal in urejeval blizo dvajset drsalcev naš Nacek.

„Mi dečki se bomo drsali tukaj, ve deklice pa pojdite skupaj nekoliko nižje, nas je preveč, se lahko kdo prekucne in potolče!“

„Ali ti nisem rekel, Barbika, da se drsajte dekleta nekoliko nižje na potoku, saj imate doli dosti prostora!“

„Lepa je ta! Vi imate tukaj najlepši prostor, pojdite se vi doli drsat, če hočete, me se bomo drsale tukaj!“

„Drsajmo se torej skupaj, samo pazite, da kdo ne pade!“

„Iiiii — iiii! Ah, kako to leti! Le reda se držimo! Eden za drugim! Ne drsajte se navzgor! Prav dobro gre, le tako naprej!“

„Nič ne de, France, čeprav si padel! Le vstani, pa urno naprej! Tudi Lenčika se je prekucnila, hahaha! Nič hudega! Veste kaj? Sedaj se bomo igrali gosko. Letali bomo v vrsti eden za drugim po kopnem navzgor in drsali se po ledu navzdol. Le vsi skupaj!“

„Večji skupaj in naprej, mali pa zadaj, da se ne pripeti kaka nesreča!“ Zdaj pa le! Hop, hop, hop! Frrrrr!“

Dolgo časa jim je šlo vse po sreči, Nacek je bil spreten zapovednik. Dokler so njega slušali, je bilo dobro, ko so se pa čutili vsi nekako domače na ledu, ni slišal nobeden več zapovednika, vsi so se drsali navskriž.

Sredi drsališča je padla Barbika, na njo pa več drugih drsalk in drsalcev. Nastal je jok in stok, smeh in zabavljanje obenem. Hudega posebno se ni zgodilo, Barbika si je brisala krvav nos in pretakala solze, Kovačev Stanko se je držal za čelo, tudi drugi so se kislo držali, kar se zasliši na vasi godba. Otroci-drsalci so pozabili na vse. Vsi so hkrati zavpili: „Kosov Tine gode, pojdimo gledat, kaj uganja!“ Eden za drugim je zletel na vas.

Na vasi je res godel in uganjal burke žganja pijani Kosov Tine. Ko so dospeli naši drsalci, je že delal vojaške vaje. Pod pazduho je držal gosli, v eni roki pa metlo. Obraz je imel bel, potresen s pšenično moko, na glavi pa papirnat škrnicelj. Trobil je z ustmi vojaško koračnico ter samemu sebi dajal vojaška povelja.

„Tratarara! Tratarara! Tratarara! Vrsta, stoj! Vrsta, na boj! Vrsta, napadaj!“

Metlo naprej držeč, je letel na vojaški način proti radovednim otrokom, katerih se je nabralo okolo njega kot muh. Ti so leteli pred njim in se smejali.

„Ogenj! Bum, bum, bum!“ Streljal je z metlo na bežeče otroke.

„Zmaga je naša! Hura, hura, hura!“

„Tine, ti si neumen!“ je zavpil nekdo izmed otrok.

„Kaj, jaz neumen? Kdo je to rekel?“

„Pijan si, Tine, pijan!“ reče drugi.

„Pijan sem res, ali neumen nisem, vi ste neumni!“

„Povej, Tine, kako si godel klarinet pri vojaki, povej!“

„Ali je bila dobra tobakova kava?“ so vpili otroci vse navskriž.

„Kaj, vi boste imeli mene starega vojaka za norca? — Počakajte me malo, jaz vam dam klarinet in kavo!“

Letel je za nagajivimi otroki, ali vjeti ni mogel nobenega.

Kdo vé, koliko časa bi se ošemljeni in žganja pijani Tine prepiral in letal za otroki, ako bi ne priletel iz bližnje hiše postaran možak z dolgo leskovo šibo v roki. Otroci so urno zleteli na vse strani. Ta jim pa grozi ter vpije za njimi: „Počakajte, grdobe nemarne, jaz vam jih naložim, kadar katerega vjamem! Ali vas ni sram, da starega človeka zmirjate in mu nagajate? Ali vas tako uče v šoli, kaj? Prvič, ko dobim gospoda učitelja, mu to povem, da vas bo v šoli za to nemarnost kaznoval.“ Otroci so grozečega možaka gledali od daleč. Sram jih je bilo, in na obrazih se jim je poznalo, da jih skrbi preteča kazen. Nekateri so jo popihali domov, drugi so pa ostali iz radovednosti, kaj se bo še godilo.

Ko je videl pijani Tine svojega zagovornika in zaščitnika, je rekel vesel: „Hvala lepa, očka, da ste razgnali te nagajivce, za plačilo vam eno zagodem in zapojem.“ Nastavi gosli pod brado ter začne gosti in peti:

Al' ste ga videli
naš'ga sinka Janka?

Nismo ga videli,
nismo čuli glasa!

So ga napadali
štirje Turčini mladi.

Prvi mu rekel je:
„Beži, Janko, v goro!“

Saj nisem jelenček,
da bi v goro bežal.

Drugi mu rekel je:
„Skoči, Janko, v lužo!“

Al' Janko jezno odgovarja:
„Saj nisem žaba,
da bi v lužo skakal!“

Tretji mu rekel je:
„Skoči, Janko, v čolnič!“

Al' Janko jezno odgovarja:
„Saj nisem konjiček,
da b' po vodi skakal!“

Četrty mu rekel je:
„Skoči, Janko, v morje!“

Al' Janko jezno odgovarja:
„Saj nisem ribica,
da bi v morju plaval!“

Ko so otroci slišali Tineta peti in gosti, so se mu bližali, da bi razločneje slišali, kar so že brezštevilkokrat poslušali. Pesem jim je ugajala. Tudi njegov zagovornik ga je pazljivo poslušal do konca. Ko je Tine končal, reče ta: „Veš kaj, Tine, zadosti si norel, zdaj pa pojdi spat na mojo peč, da ne zmrzneš kje za kakim plotom. Ponoči bo hud mraz! Jutri boš lahko šival pri nas, ker imamo veliko strganega oblačila.“ Tine je slušal. Šel je spat na peč, otroci pa vsak na svoj dom, ker se je začelo že mračiti.

* * *

Tako je živel Tine v zasmeh in zabavo vaškim otrokom, v pomilovanje pa odraslim in pametnim ljudem. Svariti ali celo prositi ga, naj ne pije žganja, ni izdalo nič. Skrbel je, da je bil čedno oblečen in obut, drugo je vse zapil. Spat je hodil navadno na kozelc v seno svojega daljnega

sorodnika. Nekega pomladnega dne so ga našli skoraj na pol mrtvega v kozelcu na tleh. Padel je z lestve. Potošel in pretresel se je hudo, pa tudi prehladil se je, ker je bilo v odprtem kozelcu ponoči mrzlo. Usmiljeni ljudje so ga spravili v hišo, mu postlali poleg peči, kjer je težko sopel, trpel hude bolečine in pričakoval smrti. Pil ni več žganja, saj še jesti ni mogel nič. Smrt ni imela z njim veliko truda, ker je bil že poprej jako slaboten, suh in prepit. Umrl je Tine. Edino njegovo imetje — gosli, krojaške škarje, likalnik in star lesen meter — so prodali za nekaj drobiža, da so mu kupili novo obleko in črevlje za oni svet. Kar je manjkalo, so dodali usmiljeni ljudje. Pogreb je morala plačati za njim občina. Le nekaj radovednih otrok in starih ženic je šlo za pogrebom. Nihče ni žaloval in jokal za njim. Ljudje so se pogovarjali na dan pogreba, rekoč: „Tine je žalosten zgled, kam privede človeka žganje!“

Dva zaslužna moža.

Spisal *Lad. Ogorek*.

„Zvonček“ je že svoj čas naznanil svojim čitateljem, da je izgubil slovenski narod dvojico zaslužnih mož: umrla sta vrla prijatelja slovenske mladine, sloveča učenjaka in pisatelja profesorja Ivan Vrhovec in Simon Rutar, oba temeljita slovenska zgodovinarja, katerih podobi priobčuje današnji naš list.

Ivan Vrhovec in Simon Rutar sta z neumorno delavnostjo odkrivala zgodovino Slovencev, zbudala tako v svojih rojakih ponos in rodoljubje ter tudi zunanjemu svetu kazala vrline naših dedov.

Ivan Vrhovec je bil rojen Ljubljčan. Svoje rojstno mesto je ljubil s pravo domovinsko ljubeznijo ter si pridobil mnogo zaslug zlasti za zgodovino naše bele Ljubljane. Pisateljstvo je začel že v zgodnjih letih in je napisal dolgo vrsto razprav in knjig za „Zvon“, „Slovensko Matico“, „Družbo sv. Mohorja“ i. t. d. Pisal je tudi v nemškem jeziku, hoteč tako pokazati Nemcem, da nismo Slovenci zadnji narod na svetu. Vrhovec je znal pisati umljivo, živahno in veselo, dasi učeno. Umrl je dne 19. kimavca 1902. kot profesor zgodovine na I. državni gimnaziji v Ljubljani, ko je dosegel starost 50. let.

Ivan Vrhovec.